

DUM č. 1 v sadě

16. Dě-1 Antický svět

Autor: Drahomír Hlaváč

Datum: 30.11.2013

Ročník: 1AV

Anotace DUMu: Antický svět. Starověké Řecko

Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

STAROVĚKÉ ŘECKO

Helada a Helénové

- * Řekové sami sebe nazývali **Helénové** a svou zemi **Hellas**
- * obyvatele jiných zemí považovali za **barbary**
- * *bárbaros* (řecky) = původně *nesrozumitelně mluvící*, později lidé mluvící jiným jazykem

Polis

- * **polis** = městské státy (mn.č. *poleis*)
- * ve starověkém Řecku asi 200 městských států
- * spolupráce i konflikty
- * vznik podmíněn **přírodními podmínkami** (množství ostrovů, pohoří, rovin)
- * rozloha kolem 50 – 100 km²
- * 600 – 1200 obyvatel
- * jednotícími prvky *poleis* – jazyk, víra v bohy

Přírodní podmínky

- * mírné deštivé zimy, horká a suchá léta
- * hornatá krajina oddělující úrodné roviny
- * řeky nedostatek vody
- * horské oblasti bohaté na lesy (ve starověku vykáceny)
– borovice lesní (sosna)
- * ostrovy v Egejském moři – **egejská oblast**

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Aegeansea.jpg>

Zemědělství

- * znalost zemědělství z **Předního východu**
- * hornatá krajina – málo zemědělské půdy
- * pěstování – pšenice, ječmen, luštěniny, fíky, ovoce, olivy (výroba oleje), vinná réva
- * Řekové chovali kozy a ovce
- * v oblastech dubových lesů (žaludy) chovali prasata
- * důležitý zdroj obživy rybolov

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Olive_tree_Karystos2.jpg http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Fig_int

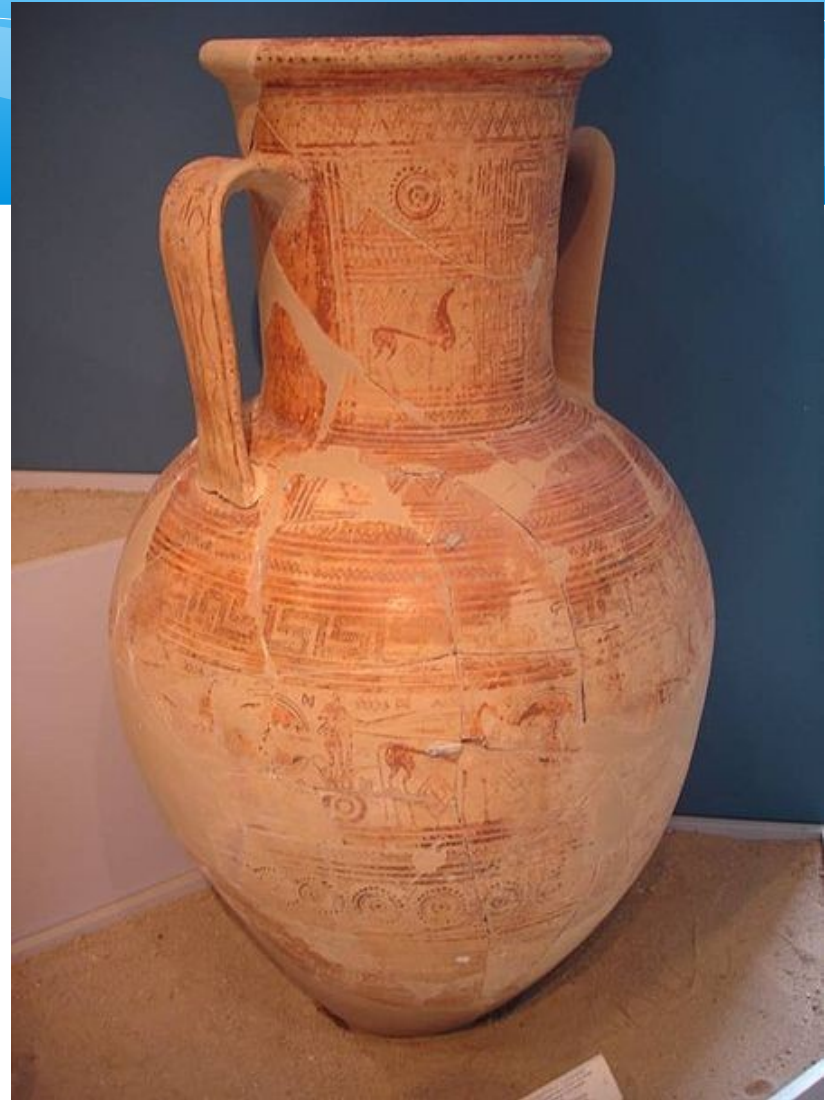

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Olea_europaea_g2.jpg

Řemeslo a obchod

- * husté lesy využity na **stavbu lodí**
- * první specializovaná řemesla – **lodářství a kovářství**
- * po vykácení lesů nutný dovoz dřeva (ze severního Řecka a Makedonie)
- * dovoz zlata, stříbra, cínu
- * vývoz mramoru, hrnčířské hlíny a železa
- * důležitou složkou obchodu *víno, olivový olej a umělecké předměty*

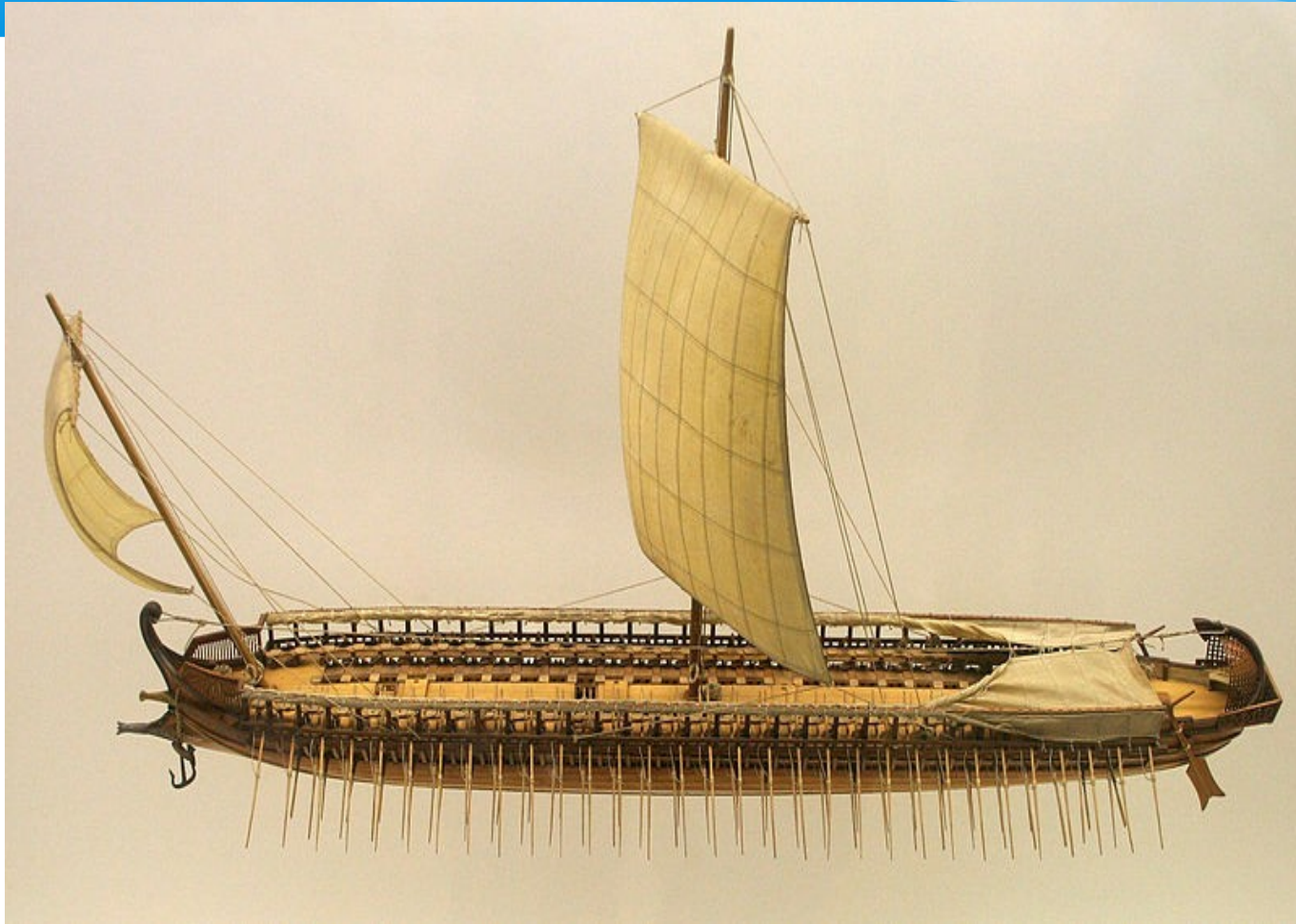
Amfora zdobená geometrickými vzory
pocházející z 8. století př. n. l.

Amfora – druh starověké keramické
nádoby

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Eleusis_geom

Model řecké válečné lodi - triéry

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Model_of_a_greek_trireme.jpg

Řecká jména

- * Řekové neměli příjmení – přibírali si ke jménu buď jméno města, odkud pocházeli, nebo otcovo jméno
- * např. Thales z Milétu, Agamemnon, syn Átreův
- * Řekové dostávali i různé přídomekky a přezdívky (Odysseus byl Istivý nebo ryšavý, Achilleus rychlonohý, Héra běloloktá)
- * mnohá řecká jména nosí lidé také u nás

-
- * Filip – milovník koní
 - * Helena – zářivá
 - * Alexandr – ochránce mužů
 - * Petr, Petra – skála, kámen
 - * Veronika – nositelka vítězství
 - * Jiří – rolník
 - * Ondřej – statečný
 - * Kateřina – čistá
 - * Irena - mír

Otázky a úkoly

- * Vyznačte na mapě egejskou oblast
- * Která řemesla se v egejské oblasti nejdříve specializovala?
- * S čím se ve starověkém Řecku obchodovalo?
- * Co znamenají pojmy:
 - hellas
 - barbáros
 - amfora
 - triéra

Zdroje

- * Dějepis 6 pro ZŠ a víceletá gymnázia, Plzeň: Nakladatelství Fraus, 2007
ISBN 978-80-7238-208-8
- * Válková, Veronika. Dějepis 6 pro ZŠ pravěk a starověk, Praha: Nakladatelství SPN, 2006. ISBN 80-7235-337-3
- * <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Aegeansea.jpg>
- * http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Olive_tree_Karystos2.jpg
- * http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Fig_interior.jpg
- * http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Olea_europaea_g2.jpg
- * http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Eleusis_geometric_amhora.JPG
- * http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Model_of_a_greek_trireme.jpg
- * <http://cs.wikipedia.org/wiki/Ath%C3%A9ny>